

26 Οκτωβρίου 2023

Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Συναξαριακές Μορφές](#)

Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης - Μονή Κουτλουμουσίου, 1540
μ.Χ.

Εορτάζει στις 26 Οκτωβρίου εκάστου έτους.

Δημήτριον νύττουσι λόγχοι Χριστέ μου,
Ζηλούντα πλευράς λογχοτύκτου σης πάθος.
Είκοστή μελίοι Δημήτριον έκτη ανείλον.

Βιογραφία

Ο Άγιος Δημήτριος γεννήθηκε περί το 280 - 284 μ.Χ. και μαρτύρησε επί των αυτοκρατόρων Διοκλητιανού και Μαξιμιανού το 303 μ.Χ. ή το 305 μ.Χ. ή (το πιο πιθανό) το 306 μ.Χ.

Ο Δημήτριος ήταν γόνος αριστοκρατικής οικογένειας στη Θεσσαλονίκη. Σύντομα ανελίχθηκε στις βαθμίδες του Ρωμαϊκού στρατού με αποτέλεσμα σε ηλικία 22 ετών να φέρει το βαθμό του χιλιάρχου. Ως αξιωματικός του ρωμαϊκού στρατού κάτω από τη διοίκηση του Τετράρχη (και έπειτα αυτοκράτορα) Γαλερίου Μαξιμιανού, όταν αυτοκράτορας ήταν ο Διοκλητιανός, έγινε χριστιανός και φυλακίστηκε στην Θεσσαλονίκη το 303 μ.Χ., διότι αγνόησε το διάταγμα του αυτοκράτορα Διοκλητιανού «περί αρνήσεως του χριστιανισμού». Μάλιστα λίγο νωρίτερα είχε ιδρύσει κύκλο νέων προς μελέτη της Αγίας Γραφής.

Στη φυλακή ήταν και ένας νεαρός χριστιανός ο Νέστορας (27 Οκτωβρίου), ο οποίος θα αντιμετώπιζε σε μονομαχία τον φοβερό μονομάχο της εποχής Λυαίο. Ο νεαρός χριστιανός πριν τη μονομαχία επισκέφθηκε τον Δημήτριο και ζήτησε τη βοήθειά του. Ο Άγιος Δημήτριος του έδωσε την ευχή του και το αποτέλεσμα ήταν ο Νέστορας να νικήσει το Λυαίο και να προκαλέσει την οργή του αυτοκράτορα. Διατάχθηκε τότε να θανατωθούν και οι δύο, Νέστορας και Δημήτριος.

Οι συγγραφείς εγκωμίων του Αγίου Δημητρίου, Ευστάθιος Θεσσαλονίκης, Γρηγόριος ο Παλαμάς και Δημήτριος Χρυσολωράς, αναφέρουν ότι το σώμα του Αγίου ετάφη στον τόπο του μαρτυρίου, ο δε τάφος μετεβλήθη σε βαθύ φρέαρ που ανέβλυζε μύρο, εξ ου και η προσωνυμία του Μυροβλήτου.

Στις βυζαντινές εικόνες αλλά και στη σύγχρονη αγιογραφία ο Άγιος Δημήτριος παρουσιάζεται αρκετές φορές ως καβαλάρης με κόκκινο άλογο (σε αντιδιαστολή του λευκού αλόγου του Αγίου Γεωργίου) να πατά τον άπιστο Λυαίο.

Σήμερα ο Άγιος Δημήτριος τιμάται ως πολιούχος Άγιος της Θεσσαλονίκης.

Ένα από τα πολλά θαύματα του Αγίου είναι και το εξής. Το 1823 μ.Χ. οι Τούρκοι που ήταν αμπαρωμένοι στην Ακρόπολη της Αθήνας ετοίμαζαν τα πυρομαχικά τους για να χτυπήσουν με τα κανόνια τους, τους Έλληνες που βρισκόντουσαν στον ναό του Αγίου Δημητρίου, μα ο Άγιος Δημήτριος έκανε το θαύμα του για να σωθούν οι Χριστιανοί και η πυρίτιδα έσκασε στα χέρια των Τούρκων καταστρέφοντας και τμήμα του μνημείου του Παρθενώνα. Για να θυμούνται αυτό το θαύμα, ο ναός λέγεται από τότε Άγιος Δημήτριος Λουμπαρδιάρης, από την λουμπάρδα δηλαδή το κανόνι των Τούρκων που καταστράφηκε.

Άπολυτίκιον (Κατέβασμα)

Ἦχος γ΄.

Μέγαν εὔρατο ἐν τοῖς κινδύνοις, σὲ ὑπέρμαχον, ἡ οἰκουμένη, Ἄθλοφόρε τὰ ἔθνη τροπούμενον. Ὡς οὖν Λυαίου καθεῖλες τὴν ἔπαρσιν, ἐν τῷ σταδίῳ θαρρῦνας τὸν Νέστορα, οὕτως Ἄγιε, Μεγαλομάρτυς Δημήτριε, Χριστὸν τὸν Θεὸν ἰκέτευε, δωρήσασθαι ἡμῖν τὸ μέγα ἔλεος.

Κοντάκιον

Ἦχος β'. Αὐτόμελον.

Τοῖς τῶν ἱαμάτων σου ῥεῖθροις Δημήτριε, τὴν Ἐκκλησίαν Θεὸς ἐπορφύρωσεν, ὁ δούς σοι τὸ κράτος ἀήττητον, καὶ περιέπων τὴν πόλιν σου ἄτρωτον· αὐτῆς γὰρ ὑπάρχεις τὸ στήριγμα.

Κάθισμα

Ἦχος πλ. δ'. Τὴν Σοφίαν καὶ Λογον.

Εὐσεβείας τοῖς τρόποις καταπλουτῶν, ἀσεβείας τὴν πλάνην καταβαλῶν, Μάρτυς κατεπάτησας, τῶν τυράννων τὰ θράση, καὶ τῷ θείῳ πόθῳ, τὸν νοῦν πυρπολούμενος, τῶν εἰδώλων τὴν πλάνην, εἰς χάος ἐβύθισας· ὅθεν ἐπαξίως, ἀμοιβὴν τῶν ἀγώνων, ἐδέξω τὰ θαύματα, καὶ πηγάζεις ἰάματα, Ἄθλοφόρε Δημήτριε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἐορτάζουσι πόθῳ, τὴν ἀγίαν μνήμην σου.

Ἔτερον Κάθισμα

Βασιλεῖ τῶν αἰώνων εὐαρεστῶν, βασιλέως ἀνόμου πᾶσαν βουλήν, ἐξέκλινας Ἐνδοξε, καὶ γλυπτοῖς οὐκ ἐπέθυσας· διὰ τοῦτο θῦμα, σαυτὸν προσενήνοχας, τῷ τυθέντι λόγῳ ἀθλήσας στερρότατα· ὅθεν καὶ τῇ λόγχῃ, τὴν πλευρὰν ἐξωρύχθης, τὰ πάθη ἰώμενος, τῶν πιστῶς προσιόντων σοι, Ἄθλοφόρε Δημήτριε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἐορτάζουσι πόθῳ, τὴν ἀγίαν μνήμην σου.

Μεγαλυνάριον

Τὸν μέγαν ὀπλίτην καὶ ἀθλητὴν, τὸν στεφανηφόρον, καὶ ἐν μάρτυσι θαυμαστόν, τὸν λόγχῃ τρωθέντα, πλευρὰν ὡς ὁ δεσπότης, Δημήτριον τὸν θεῖον ὕμνοις τιμήσωμεν.

Ἔτερον Μεγαλυνάριον

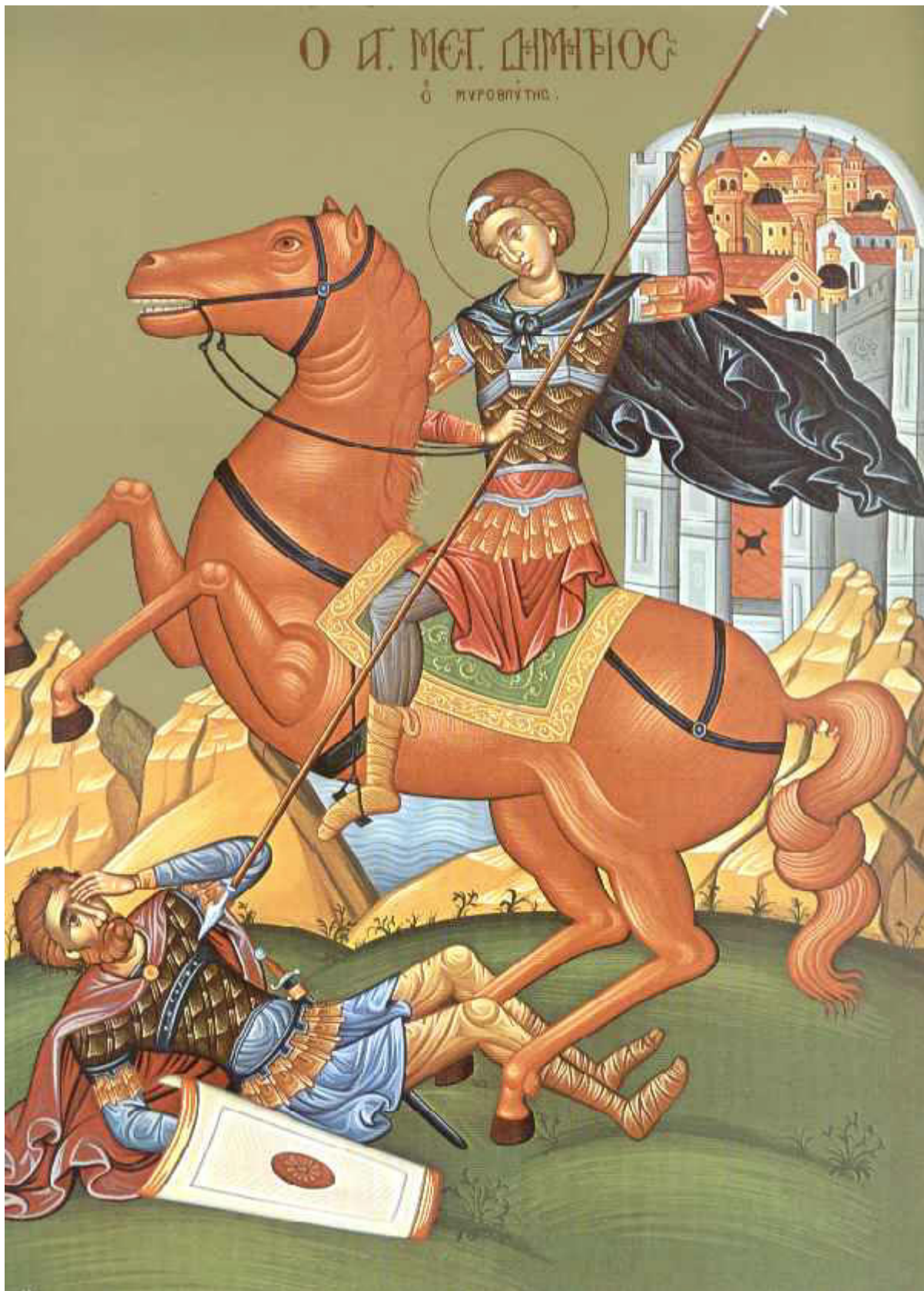
Φύλαττε τοὺς δούλους σου ἀθλητά, μάρτυς μυροβλύτα τοὺς ὑμνοῦντάς σε εὐσεβῶς, καὶ ρῦσαι κινδύνων καὶ πάσης ἄλλης βλάβης, Δημήτριε τρισμάκαρ ταῖς ἰκεσίαις σου.

Οπτικοακουστικό Ὑλικό

Ακούστε το απολυτίκιο!

Ακούστε το απολυτίκιο!

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης

Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης

Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης

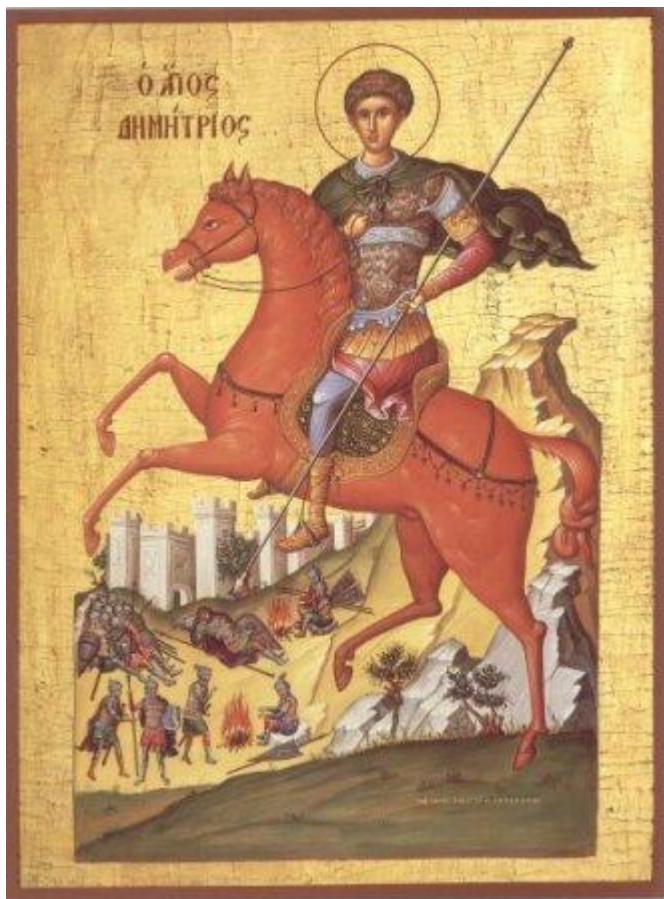
Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης – Μωσαϊκό
μοναστηριού του Κιέβου, το οποίο βρίσκεται τώρα σε
μουσείο της Μόσχας

Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης - Οχρίδα 14ος αι. - Τέμπρα σε ξύλο

Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης
Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης

Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης
Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης

Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης
Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης

*Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης - γύρω στα 1300 μ.Χ. -
Μονή Βατοπαιδίου, Άγιον Όρος*

Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης

Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης

Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης

Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης

Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης

Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης

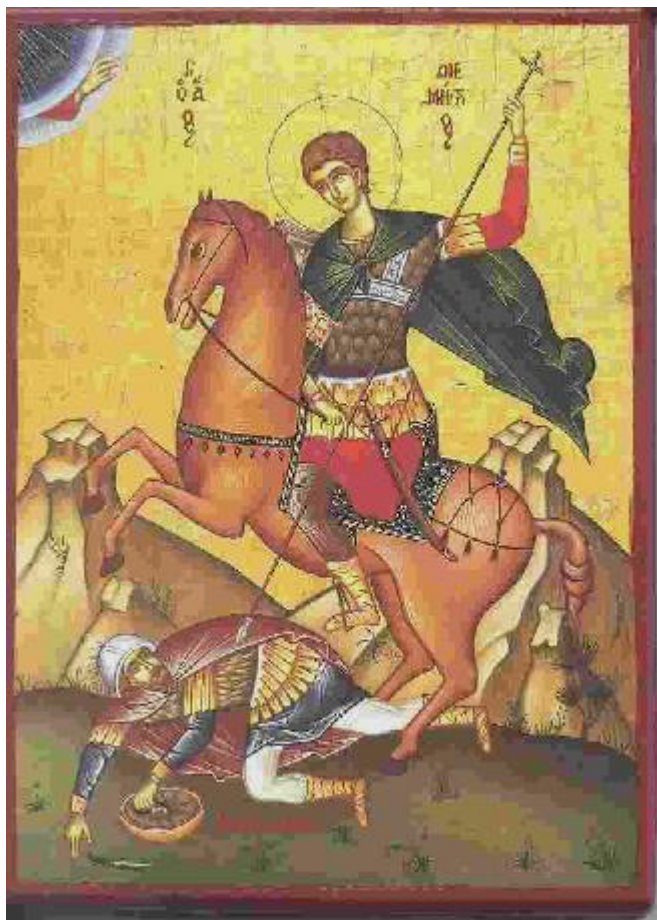

www.elpenor.org/athos

Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης - περί τα μέσα του 17ου αι. μ.Χ. - Μονή
Ιβήρων, Άγιον Όρος

Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης

Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης

Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης - Κόσμημα του 12ου αι. μ.Χ. Μουσείο του Λούβρου, Παρίσι

Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης - Μανουήλ Πανσέληνος, Πρωτάτο, περίπου 1290 μ.Χ

*Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης - Φράγος Κατελάνος, β' μισό του 16ου αι.
Βυζαντινό Μουσείο*

Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης - Θεοφάνης ο Κρης, Μονή Μεγίστης Λαύρας, 1535 - 1541 μ.Χ.

Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης - Μονή Κουτλουμουσίου, 1540
μ.Χ.

Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης - Μονή Σίμωνος Πέτρας. Επάργυρο εγκόλπιο - φυλακτό (7,1×7,1 εκ.),
19ος α

Η Κόμησης του Αγίου Δημητρίου. Πατριαρχείο του Πεκ, Κόσσοβο

Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης - Ψηφιδωτή
εικόνα, Μονή Ξενοφώντος, β' μισό 12ου αι.
μ.Χ.

Το 1890 μ.Χ. όταν ήρθαν οι Βούλγαροι (κομιτατζήδες) καίγανε ή έβγαζαν τα μάτια του Αγ. Δημητρίου. Για να μην γίνει αυτό οι μοναχοί της μονής του Αγ. Γεωργίου Τριμορφου επιζωγράφησαν την εικόνα

του Αγ. Γεωργίου πάνω στην εικόνα του Αγ. Δημητρίου. Αυτό ανακαλύφθηκε το 2000 μ.Χ. και στείλανε την παραπάνω εικόνα στο Παν. Θεσσαλονίκης, όπου έγινε η αποκατάσταση με την διαφορά ότι αφήσανε το κεφαλάκι του Αγ. Γεωργίου για να θυμόμαστε το γεγονός.

Τα λείψανα του Αγίου Δημητρίου στη Θεσσαλονίκη.

*Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης - Μουσείο
Αντιβουινιώτισσα, Κέρκυρα, 17ος αι.*

Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης - Μουσείο Σάρις, Σλοβακία

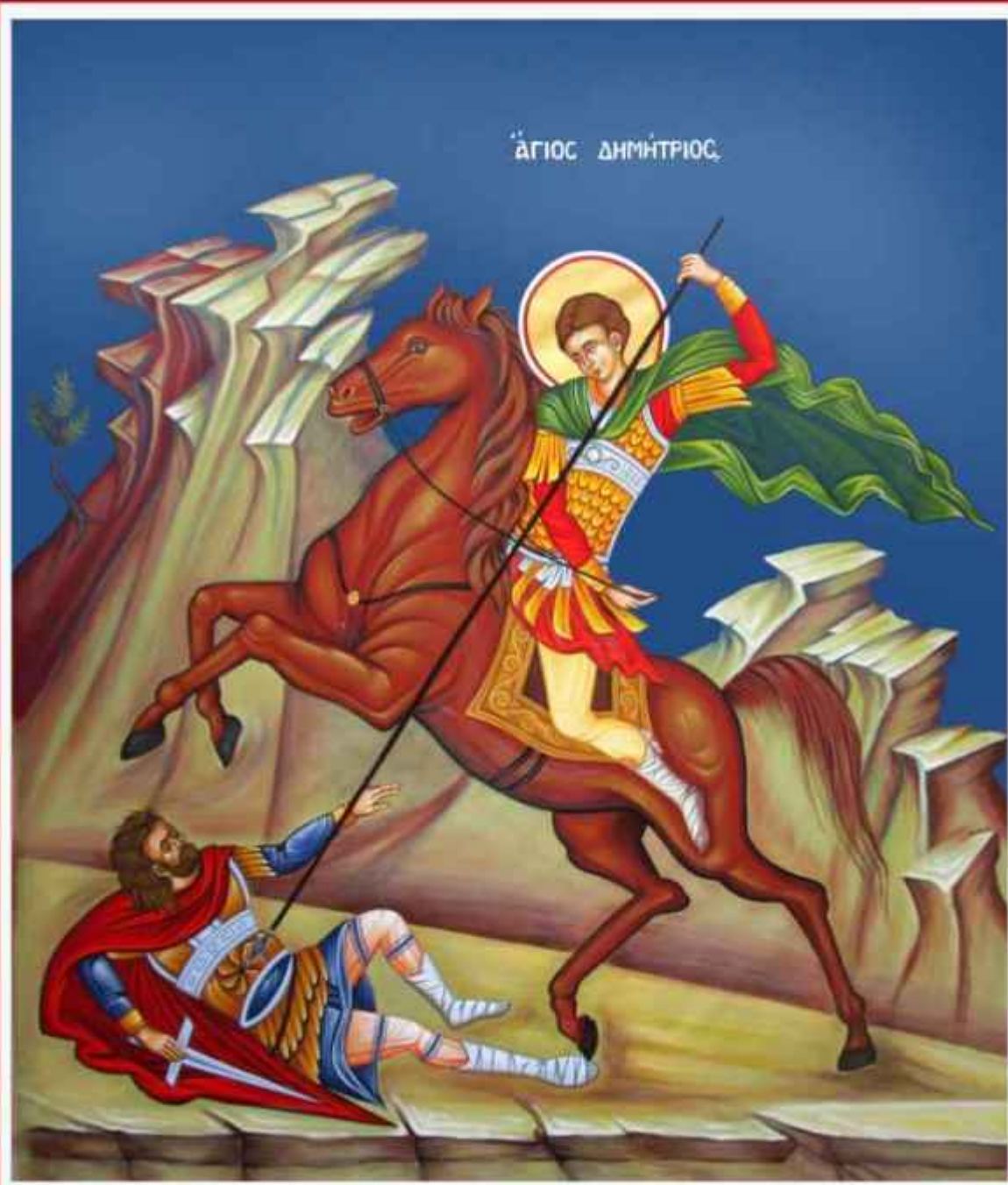

Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης - Εικόνα
από το Αγιογραφείο της Μονής
Βατοπαιδίου

Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης

Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης - Καζακίδου Μαρία© (byzantineartkazakidou. blogspot.com)

Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης - Χρήστος Στύλος©

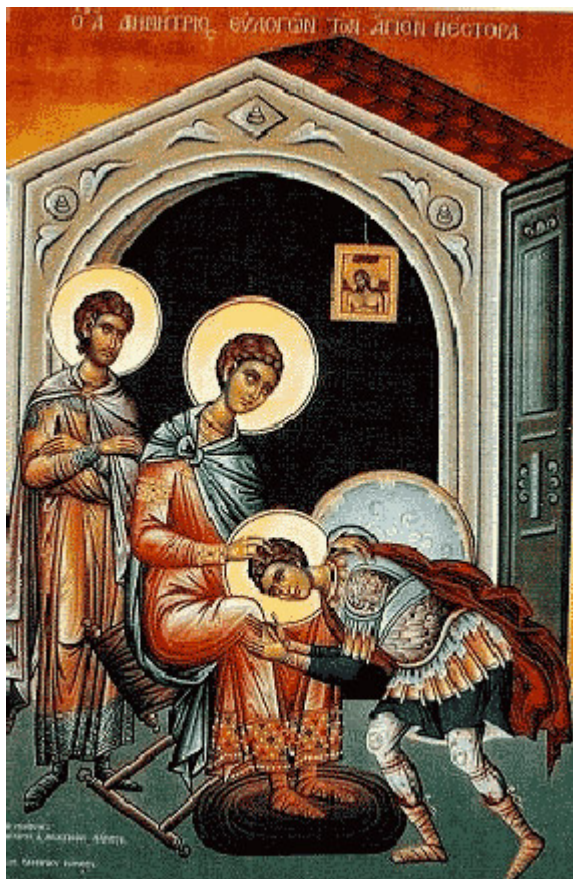
Το μαρτύριο του Αγίου Δημητρίου - άγνωστος ζωγράφος του Χάνδακα, δεύτερο μισό 15ου αιώνα μ.Χ.

Η Κοίμηση του Αγίου Δημητρίου - άγνωστος ζωγράφος του Χάνδακα, δεύτερο μισό του 15ου αιώνα μ.Χ.

Ο Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης μαζί με τον Άγιο Νέστωρ

Ο Άγιος Δημήτριος ο Μυροβλύτης μαζί με τον Άγιο Νέστωρ

Ο Άγιος Γεώργιος μαζί με τον Άγιο Δημήτριο

Ο Ἅγιος Γεώργιος μαζί με τον Ἅγιο Δημήτριο

Ο
ΑΓ
ΙΟ
Σ

ΓΕ
ΩΡ
Γ
Ο

Ο
ΑΓ
ΙΟ
Σ

ΔΗ
ΜΗ
ΤΡΙ
Ο

Ο Άγιος Γεώργιος μαζί με τον Άγιο Δημήτριο - Καζακίδου Μαρία© (byzantineartkazakidou.blogspot.com)

www.elpenor.org/athos

Καμέος με τον Άγιο Δημήτριο ημίσωμο - 13ος αι. μ.Χ. - Μονή Χιλανδαρίου, Άγιον Όρος

www.elpenor.org/athos

Ανάγλυφη εικόνα του Αγίου Δημητρίου - 12ος αι. μ.Χ. (κεντρικό θέμα) - 18ος αι. μ.Χ. (εξωτ. πλαίσιο) - Μονή Ξηροποτάμου, Καθολικό, Νοτιοδυτική εξωτερική γωνία του νάρθηκα, Άγιον Όρος

www.elpenor.org/athos

Σφραγίδα μητροπολίτου Θεσσαλονίκης Μακαρίου. Στην α' όψη υπάρχει η επιγραφή: + ΜΑΚΑΡΙ | ΟΣ
ΕΛΕΩ Θ(ΕΟ)Υ ΑΡΧ | ΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΘΕΣΣ | ΑΛΟΝΙΚΗΣ ΥΠΕΡΤΙΜ | ΟΣ Κ(ΑΙ) ΕΞΑΡΧΟΣ ΠΑ | ΣΗΣ
ΘΕΤΤΑΛΙ(ΑΣ)· ενώ στη β' όψη υπάρχει η παράσταση του Αγίου Δημητρίου και η επιγραφή: Ο ΑΓ(ΙΟ)Σ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ - α' μισό 16ου αι. μ.Χ. - Μονή Βατοπαιδίου, Άγιον Όρος

Πηγή: saint.gr